

Maahanmuuttovirasto
Migrationsverket
Finnish Immigration Service

Vastaanottokeskuksesta kuntaan siirtyminen

Asunto ensin -verkostokehittäjät

21.5.2024

Ylitarkastaja Kaisa Rontu, Vastaanottoyksikkö,
Maahanmuuttovirasto

Maahanmuuttovirasto ohjaa ja valvoo vastaanottokeskusten toimintaa

Ohjaus

- Maahanmuuttovirasto on antanut vastaanottokeskuksille kattavasti ohjeita kuntaan siirtymisestä.
- Tarvittaessa Maahanmuuttoviraston vastaanottoyksikköä voi konsultoida hankalissa ja monimutkaisissa tapauksissa.

Valvonta

- Maahanmuuttovirasto valvoo vastaanottokeskusten toimintaa mm. ohjaus- ja valvontakäynneillä, palautteita ja kanteluita selvittämällä sekä tilastojen kautta.
- Maahanmuuttovirasto on kilpailuttanut vastaanottotoiminnan eli vastaanottokeskusten ylläpitäjät ovat sopimussuhteessa virastoon.

Kuntaan siirtyminen

Asiakkaan ohjaus- ja neuvonta

Kuntaan siirtyminen on useasta osasta koostuva kokonaisuus

Kuntaan
siirtymisen info

DVV-
rekisteröinti

Asumisjärjestelyt

Kelan etuudet

Henkilökortti

TE-toimistoon
ilmoittautuminen

Pankkitili

Asiakastietojen
siirtyminen

Kuntapaikan
hakeminen

Kuntaan siirtymisen edellytyksenä on oleskelulupa ja kotikuntamerkintä

- "Kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen perusteella oleskeluluvan saaneelle ja tilapäistä suojelua saaneelle, jolle on myönnetty jatkuva oleskelulupa, voidaan antaa vastaanottopalveluja kohtuullinen aika." (Laki kansainvälistä suojelua hakevan vastaanotosta sekä ihmiskaupan uhrin tunnistamisesta ja auttamisesta 14 §)
- "Tilapäistä suojelua saavalle, jolle on myönnetty kotikuntalaissa tarkoitettu kotikunta, voidaan antaa vastaanottopalveluja kohtuullinen aika." (uusi 3. mom)
- Kuntaan siirtymiseen kuluva kohtuullista aikaa ei ole määritetty tarkkaan laissa. Kohtuullisen ajan on aiemmin katsottu olevan 2-3 kuukautta. Tarvittaessa asiakkaan vastaanottopalvelut voidaan päättää, jos hän kieltäytyy hänelle osoitetusta kuntapaikasta tai asunnosta.

Asiakkaan ohjaus ja neuvonta kuntaan siirtymisessä

- Turvapaikkaprosessin myötä oleskeluluvan saaneelle asiakkaalle tarjotaan oleskelulupainfo, jossa käydään läpi kuntaan siirtymiseen liittyvät asiat.
- Tilapäistä suojelua saava asiakas kutsutaan kuntaan siirtymisen infoon, kun hän on ollut Suomessa vuoden.
- Infot ovat vapaaehtoisia eli kaikki asiakkaat eivät niihin välttämättä osallistu. Asiakas voidaan tällöin ohjata verkossa olevan tiedon äärelle.
- Monet asiakkaat saavat neuvoja myös muilta tahoilta, esim. järjestöt, kunnat, ystävät, vapaaehtoiset.

Asiakkaan ohjaus ja neuvonta kuntaan siirtymisessä

- Asiakkaat voivat hoitaa kuntaan siirtymiseen liittyviä asioita itsenäisesti tai tuttavien/ystävien/vapaaehtoisten avustuksella.
- Tarvittaessa vastaanottokeskus ohjaa ja neuvoo asiakkaita erilaisissa asioissa, mm:
 - kotikuntamerkinän hakeminen
 - asunnon etsiminen ja hankinta
 - TE-palveluihin ilmoittautuminen
 - hakemusten täyttäminen (esimerkiksi Kelan etuudet)
 - henkilökortin hakeminen
 - pankkitilin avaaminen
 - kunnan ja hyvinvointialueiden palveluihin hakeutuminen

Kuntaan siirtyminen

Erilaisia asiakasryhmiä ja -tilanteita

Yksityismajoituksesta kuntaan muutto

- Asiakas on vastaanottopalveluihin kuulumisen aikana järjestänyt majoituksensa itse.
- Lähtökohtana on, että asiakas jatkaa kotikunnan saatuaan asumista yksityismajoitusosoitteessa. Asiaa selvitetään asiakkaalta.
- Asiakasta ohjataan kuntaan muuttoon liittyvissä asioissa tarpeen mukaan.
- Jos asiakas ei voi jatkaa asumista yksityismajoituksessa, häntä neuvotaan tarvittaessa asunnon etsimisessä. Tarvittaessa asiakkaalla on oikeus keskusmajoituspaikkaan vastaanottopalveluissa ollessaan. Keskusmajoituspaikka osoitetaan asiakkaan yksilöllinen tilanne huomioiden sieltä, missä on tilaa.

Itsenäinen kuntaan muutto

- Asiakas löytää asunnon joko vastaanottokeskuksen avustamana tai itsenäisesti. Jos asiakas haluaa muuttaa toiselle ELY-alueelle, hänen tulee etsiä asunto itsenäisesti.
- Kelalta haetaan tukea vuokraan ja vuokravakuuteen. Vastaanottokeskus auttaa tarvittaessa etuuksien hakemisessa.
- Asiakas voi myös muuttaa sukulaisen tai ystävän luokse.
- Asiakas voi joissain tilanteissa jäädä hajasijoitusmallisen keskuksen asuntoon asumaan, jos se sopii vuokranantajalle.

Haavoittuvassa asemassa olevat asiakkaat

- Vastaanottokeskus kiinnittää erityistä huomiota sellaisten asiakkaiden kuntaan siirtymiseen, joilla on haavoittuvasta asemasta johtuvia erityistarpeita.
 - Asiakkaan palveluiden ja tuen tarvetta kartoitetaan jo vastaanottopalveluiden saamisen aikana.
- Kuntaan siirtymisessä on tarpeen tehdä tiivistä yhteistyötä kunnan ja hyvinvointialueen kanssa jo ennen kuntaan siirtymistä.
- Kuntapaikan hakeminen
 - Ilman huoltajaa oleville lapsille haetaan aina kuntapaikkaa.
 - Aikuisille ja perheille haetaan kuntapaikkaa, jos niitä on saatavilla, asiakas haluaa muuttaa kuntapaikalle ja hän tarvitsee erityistä tukea kuntaan siirtymisessä.

Kuntaan muuton erityistilanteita

Asiakas ei ota tarjottua asuntoa vastaan

- Jos kuntaan siirtyvä asiakas ei etsi tai pysty itsenäisesti etsimään asuntoa, tulee vastaanottokeskuksen etsiä hänelle asunto. Tällöin asiakkaan tulee ottaa ensimmäinen vastaanottokeskuksen löytämä ja osoittama asianmukainen asunto vastaan.
- Vastaanottokeskus voi lopettaa asiakkaan palvelut, jos hän ei suostu muuttamaan osoitettuun asuntoon. Tällöin asiakkaalle annetaan kirjallinen ilmoitus vastaanottopalveluiden päättymisestä. Ilmoituksessa todetaan, että asiakkaan tulee ottaa vastaan hänelle löydetty asunto tiettyyn päivämäärään mennessä ja että hänen vastaanottopalvelunsa päättyvät muuttopäivänä.

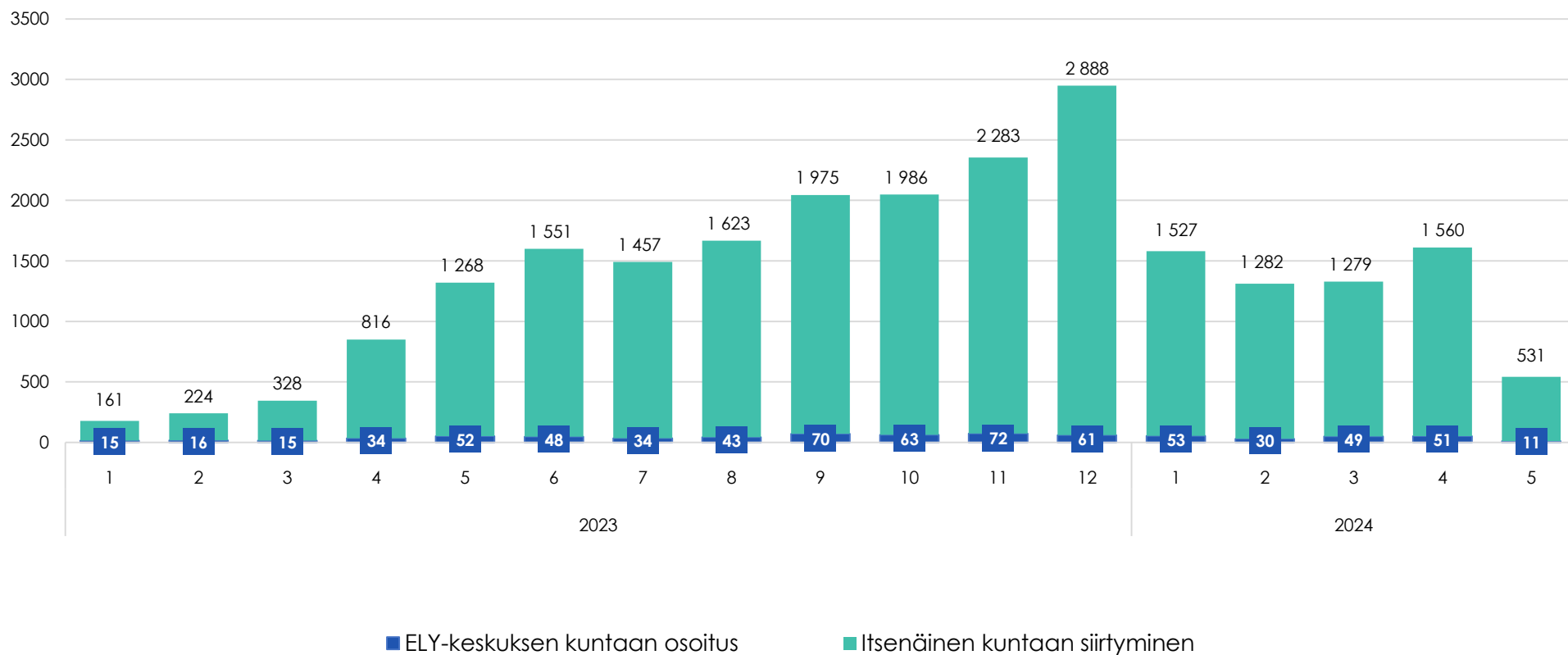
Kuntaan muuton erityistilanteita

- Turvapaikanhakija voi saada oleskeluluvan myös muulla kuin kansainvälisen suojelun perusteella (esimerkiksi työ tai perheside).
 - Huom! Tähän tulossa mahdollisesti lakimuutos 1.7.2024 alkaen.
- Tällöin asiakas voi siirtyä kuntaan, jos kyseessä on vähintään vuoden pituinen lupa. Turvapaikkahakemus voi jäädä edelleen vireille.
- Asiakkaalla on kuitenkin oikeus halutessaan jatkaa vastaanottopalveluissa, jos turvapaikkahakemus on edelleen vireillä eikä asiakas ole hakenut kotikuntamerkintää.

Rekisteröinnin päättäminen

- Kun kotikunnan saanut asiakas on siirtynyt kunnan ja hyvinvointialueen palvelujen piiriin, hänen vastaanottopalvelunsa päättyvät ja asiakkuus keskuksessa päätetään.
- Yksityismajoituksessa olevan asiakkaan rekisteröinti päätetään, kun hän on saanut kotikuntamerkin.
- Jos asiakas on majoittunut vastaanottokeskuksessa, rekisteröinti päätetään, kun muutto on toteutunut.

Kuntaan siirtyneet turvapaikan- ja tilapäisen suojelun hakijat 2023-2024

Kuntaan siirtyminen TOP 5 kansalaisuudet 2023-2024

2023		2024	
Ukraina	15 174	Ukraina	5 646
Irak	357	Venäjä	120
Afganistan	303	Somalia	115
Venäjä	235	Irak	75
Somalia	217	Afganistan	63
Yhteensä	16 286	Yhteensä	6 019

Kotikunnan saaneet, kuntaan siirtymässä olevat asiakkaat muutamilla hyvinvointialueilla (toukokuu 2024)

Hyvinvointialue	Asiakkaita (aikuiset ja mukana hakevat lapset)
Helsinki	55
Itä-Uusimaa	76
Keski-Uusimaa	159
Länsi-Uusimaa	173
Vantaa ja Kerava	73
Varsinais-Suomi	307

Keski-Suomi (302), Päijät-Häme (217), Pohjanmaa (215), Pirkanmaa (192)

Maahanmuuttovirasto
Migrationsverket
Finnish Immigration Service

Kiitos

[Etusivu | Maahanmuuttovirasto](#)
[\(migri.fi\)](#)

kunnat@migri.fi

kaisa.rontu@migri.fi